

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
MELCHIORA WATHELETA
od 29. svibnja 2018.¹

Predmet C-287/17

**Česká pojišťovna a.s.
protiv
WCZ, spol. s r.o.**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Okresní soud v Českých Budějovicích (Općinski sud u Českim Budějovicama, Češka Republika))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravo društava – Borba protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama – Direktiva 2011/7/EU – Članak 6. stavci 1. i 3. – Povrat troškova naplate potraživanja – Troškovi požurnice”

1. Ovaj zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Okresní soud v Českých Budějovicích (Općinski sud u Českim Budějovicama, Češka Republika) odnosi se na članak 6. stavke 1. i 3. Direktive 2011/7/EU². Podnesen je u okviru spora između društva za osiguranje Česká pojišťovna a.s. i društva WCZ, spol. s r.o. u vezi s naknadom troškova naplate koje je snosilo društvo Česká pojišťovna kako bi naplatilo premije koje je dugovalo društvo WCZ.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

2. U uvodnim izjavama 19. do 21. Direktive 2011/7 navedeno je:

„(19) Pravedna naknada vjerovniku za troškove naplate pretrpljene zbog zakašnjelog plaćanja nužna je kako bi se suzbila zakašnjela plaćanja. Troškovi naplate također bi trebali uključivati naplatu administrativnih troškova i naknadu internih troškova pretrpljenih zbog zakašnjelog plaćanja, za koju ova Direktiva treba odrediti fiksni najniži iznos koji se može zbrajati s kamatom na zakašnjelo plaćanje. Naknada u obliku fiksnog iznosa za cilj treba imati ograničavanje administrativnih i internih troškova vezanih uz naplatu. Naknada za troškove naplate treba biti određena ne dovodeći u pitanje nacionalne odredbe prema kojima nacionalni sud može dodijeliti naknadu vjerovniku za svu dodatnu štetu vezanu uz dužnikovo zakašnjelo plaćanje.

(20) Uz pravo da im se plati fiksni iznos za pokriće internih troškova naplate, vjerovnici bi trebali imati pravo na povrat ostalih troškova naplate koje snose kao rezultat dužnikova zakašnjelog plaćanja. Takvi bi troškovi trebali posebno uključivati troškove koje su vjerovnici pretrpjeli zbog savjetovanja s odvjetnikom ili angažiranja agencije za naplatu dugova.

¹ Izvorni jezik: francuski

² Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama (SL 2011., L 48, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 200.)

(21) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje pravo država članica da predvide više fiksne iznose za naknadu troškova naplate koji su stoga povoljniji za vjerovnika, odnosno da povećavaju te iznose, između ostalog, radi usklađivanja s inflacijom.”

3. Članak 6. navedene direktive, naslovljen „Naknada za troškove naplate”, predviđa:

„1. Države članice osiguravaju da u slučajevima kad se zaračuna kamata na zakašnjelo plaćanje u poslovnim transakcijama u skladu s člankom 3. ili 4. vjerovnik ima pravo dobiti od dužnika fiksni iznos od najmanje 40 eura.

2. Države članice osiguravaju da fiksni iznos iz stavka 1. bude potraživan bez potrebe slanja požurnice, kao naknada za vjerovnikove vlastite troškove naplate.

3. Vjerovnik uz fiksni iznos naveden u stavku 1. ima i pravo od dužnika dobiti razumnu naknadu za sve troškove naplate koji prelaze taj fiksni iznos i pretrpljeni su zbog dužnikova zakašnjelog plaćanja. To može uključivati troškove koji su pretrpljeni zbog, između ostalog, savjetovanja s odvjetnikom ili angažiranja agencije za naplatu dugova.”

4. U članku 12. iste direktive navedeno je:

„ [...]”

3. Države članice mogu zadržati ili donijeti odredbe koje su povoljnije za vjerovnika od odredaba koje su potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom.

4. Prilikom prenošenja Direktive države članice odlučuju hoće li isključiti ugovore sklopljene prije 16. ožujka 2013.”

B. Češko pravo

5. Članak 369. stavak 1. zadnja rečenica zákona č. 513/1991, obchodní zákoník (Zakon br. 513/1991, koji sadržava Zakonik o trgovini), kako je izmijenjen zakonom č. 179/2013 (Zakon br. 179/2013), određuje:

„Osim zatezних kamata, vjerovnik ima pravo na minimalnu naknadu za troškove naplate potraživanja čiji su iznos i uvjeti utvrđeni vladinom uredbom.”

6. Članak 3. nařízení vlády č. 351/2013 (Vladina uredba br. 351/2013), kojim se prema navodima suda koji je uputio zahtjev prenosi članak 6. Direktive 2011/7 (u daljnjem tekstu: Vladina uredba), određuje:

„U slučaju uzajamne obveze poduzetnika [...], minimalni iznos troškova povezanih s podnošenjem svakog potraživanja na naplatu iznosi 1200 [čeških kruna (CZK) (oko 47 eura)]”.

7. Članak 121. stavak 3. zákona č. 40/1964, občanský zákoník (Zakon br. 40/1964 o Građanskom zakoniku) određuje:

„Sporedna potraživanja su kamate, zatezne kamate, penali za kašnjenje i troškovi naplate.”

8. Članak 142. stavak 1. zákona č. 99/1963, občanský soudní řád (Zakon br. 99/1963 o Zakoniku o građanskom postupku) određuje:

„Stranci koja nije uspjela u postupku sud će naložiti da stranci čiji je zahtjev u cijelosti prihvatio nadoknadi troškove nužne za učinkovito ostvarenje ili obranu prava.”

9. Sukladno članku 142.a stavku 1. navedenog zakonika:

„Tužitelj koji je uspio u postupku za ispunjenje obveze ima pravo da mu tuženik nadoknadi troškove postupka samo ako je u roku od najmanje [sedam] dana prije podnošenja podneska kojim se pokreće postupak tuženiku poslao opomenu na adresu koju je ovaj potonji izabrao za dostavu ili, ovisno o okolnostima, na zadnju poznatu adresu.”

II. Glavni postupak i prethodno pitanje

10. Dana 7. studenoga 2012. društva Česká pojišťovna i WCZ sklopila su ugovor o osiguranju koji je počeo proizvoditi učinke istog dana.

11. Dopisom od 10. ožujka 2015. društvo Česká pojišťovna obavijestilo je društvo WCZ o raskidu ugovora od 25. veljače 2015. jer društvo WCZ nije platilo premije te je od njega zatražilo plaćanje dospjelih premija za razdoblje od 7. studenoga 2014. do 26. veljače 2015., i to za iznos od 1160 čeških kruna (oko 45 eura). Prije nego što je pokrenulo postupak pred sudom koji je uputio zahtjev, društvo Česká pojišťovna uputilo je društvu WCZ ukupno četiri požurnice.

12. Društvo Česká pojišťovna zahtijeva od navedenog suda da društvu WCZ naloži, s jedne strane, plaćanje navedenog iznosa od 1160 čeških kruna (oko 45 eura), uvećanog za zakonske zatezne kamate, za razdoblje od 25. veljače 2015. do isplate dospjelih premija te, s druge strane, povrat troškova povezanih s naplatom njegova potraživanja u iznosu od 1200 čeških kruna (oko 47 eura). Osim toga, društvo Česká pojišťovna potražuje od društva WCZ povrat troškova postupka.

13. Nakon što je zaključio da nacionalno pravo nalaže sudovima da po osnovi sudskih troškova priznaju troškove povezane s jednom požurnicom poslanom tuženiku prije podnošenja tužbe sudu, sud koji je uputio zahtjev želi znati treba li osim fiksne naknade troškova naplate koja proizlazi iz članka 6. Direktive 2011/7 priznati i naknadu troškova požurnice na temelju nacionalnih postupovnih pravila. Naime, navedeni sud ističe da prema uvodnoj izjavi 19. navedene direktive fiksna naknada na temelju članka 6. te iste direktive treba pokriti upravo tužiteljeve troškove požurnice. Smatra da iz toga proizlazi da bi se priznavanjem obiju naknada (na temelju članka 6. i nacionalnih postupovnih pravila) tužitelju omogućilo da dvaput dobije istu naknadu.

14. Takvo je pitanje od temeljne važnosti u okviru predmeta koji je u tijeku pred sudom koji je uputio zahtjev jer društvo Česká pojišťovna potražuje fiksnu naknadu u iznosu od 1200 čeških kruna (oko 47 eura), na temelju članka 3. Vladine uredbe i članka 6. Direktive 2011/7, te, na temelju nacionalnog prava, naknadu troškova pravnog zastupanja, što prema nacionalnom pravu uključuje troškove požurnice prije podnošenja tužbe.

15. U tim je okolnostima sud koji je uputio zahtjev odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Trebali li članak 6. stavke 1. i 3. Direktive [2011/7] tumačiti na način da od suda zahtijevaju da tužitelj koji je uspio u sporu o plaćanju potraživanja iz poslovne transakcije definirane u članku 3. ili 4. te direktive dodijeli iznos od 40 eura (ili jednaku vrijednost u nacionalnoj valuti) kao i povrat troškova sudskog postupka, uključujući povrat troškova požurnice tuženiku prije podnošenja tužbe, u iznosu određenom postupovnim odredbama države članice?”

III. Postupak pred Sudom

16. Nijedna stranka u glavnom postupku nije smatrala nužnim podnijeti pisana očitovanja u ovom postupku. Zapravo, jedino je Europska komisija podnijela očitovanja Sudu. Osim toga, nikakva rasprava nije zatražena niti ju je Sud održao po službenoj dužnosti. Ipak, kako bi se sudu koji je uputio zahtjev mogao dati koristan odgovor, smatrao sam nužnim pozvati stranke kao i češku vladu da u pisanom obliku odgovore na neka pitanja, na koja su odgovorile češka vlada i Komisija.

IV. Analiza

A. Uvodna razmatranja

17. Zbog razloga navedenih u točkama 21. i 22. presude od 16. veljače 2017., IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121), u ovom se slučaju ne može u pitanje dovesti primjenjivost *ratione temporis* Direktive 2011/7. Nasuprot onomu što je zagovarala u predmetu povodom kojeg je donesena navedena presuda, Komisija u svojim očitovanjima tvrdi da se Direktiva 2011/7 primjenjuje unatoč činjenici da se Češka Republika poslužila mogućnošću iz članka 12. stavka 4. navedene direktive, na temelju koje države članice mogu iz primjene Direktive isključiti ugovore sklopljene prije datuma koji je za njezino prenošenje utvrđen u njezinu članku 12. stavku 1. U svojem odgovoru na pitanja Suda češka vlada također nije osporila primjenjivost Direktive 2011/7.

B. Sudska praksa

18. Ako ne griješim, Sud još nije protumačio članak 6. Direktive 2011/7³.

19. Međutim, što se tiče direktive koja je prethodila ovoj potonjoj, to jest Direktive 2000/35/EZ⁴, presudom od 10. ožujka 2005., QDQ Media (C-235/03, EU:C:2005:147) protumačen je članak 3. stavak 1. točka (e) potonje direktive, koji u određenoj mjeri odgovara članku 6. stavku 3. Direktive 2011/7.

20. U tom je predmetu Sud odlučivao o pitanju može li se u okviru zaštite vjerovnika predviđene Direktivom 2000/35 okvalificirati kao troškove naplate duga one troškove koji proizlaze iz zastupanja po odvjetniku ili zastupniku u postupku platnog naloga koji je pokrenut radi naplate tog duga. Sud je presudio da ako na temelju nacionalnog prava ne postoji mogućnost da se u izračun troškova, čije bi se plaćanje moglo naložiti pojedinačnom dužniku koji ima dug po osnovi obavljanja profesionalne djelatnosti, uključe troškovi koji potječu iz zastupanja po odvjetniku ili zastupniku u korist vjerovnika u sudskom postupku za naplatu tog duga, Direktiva 2000/35 ne može sama po sebi služiti kao osnova za takvu mogućnost.

21. Ta je vrsta troškova izričito podvedena u članku 6. stavku 3. Direktive 2011/7 pod „troškove naplate koji prelaze taj fiksni iznos i pretrpljeni su zbog dužnikova zakašnjelog plaćanja”.

3 Više se presuda odnosi na tumačenje drugih odredaba te direktive, a osobito presuda od 26. veljače 2015., Federconsorzi i Liquidazione giudiziale dei beni ceduti ai creditori della Federconsorzi (C-104/14, EU:C:2015:125) (u vezi s tumačenjem članaka 7. i 12. navedene direktive), presuda od 16. veljače 2017., IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121) (u vezi s pitanjem je li s tom direktivom, a osobito člankom 7. stavcima 2. i 3. usklađen nacionalni propis koji vjerovniku dopušta da se odrekne kamata za zakašnjelo plaćanje i naknade za troškove naplate u zamjenu za trenutačnu isplatu glavnice dospjelih tražbina) i presuda od 1. lipnja 2017., Zarski (C-330/16, EU:C:2017:418) (u biti u vezi s tumačenjem članka 12. navedene direktive u pogledu njezina prenošenja). Osim toga, pred Sudom je u tijeku predmet Gambietz (C-131/18), koji se odnosi na članak 6. stavak 3. Direktive 2011/7 i tiče se slučaja koji je sličan ovom predmetu.

4 Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2000. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama (SL 2000., L 200, str. 35.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 3., str. 3.)

C. Moji prijedlozi

22. Nakon analize cilja i teksta kao i konteksta te nastanka Direktive 2011/7, smatram da se, nasuprot onomu na što bi uvodna izjava 20. navedene direktive mogla upućivati, fiksni iznos od 40 eura predviđen u članku 6. stavku 1. te direktive, kao minimum određen državama članicama, ne može tumačiti na način da se njime nastoji u cijelosti obuhvatiti naknada određenih vrsta troškova naplate (u ovom slučaju „internih” ili „administrativnih” troškova naplate koji uključuju troškove požurnice). Iz toga proizlazi da se razumna naknada, na koju se poziva članak 6. stavak 3. navedene direktive, ne može tumačiti na način da se tiče samo „ostalih” troškova naplate koje je vjerovnik pretrpio.

1. Cilj i tekst Direktive 2011/7

23. U skladu s člankom 1. Direktive 2011/7, njezin je cilj suzbijanje zakašnjelih plaćanja u poslovnim transakcijama, da bi se osiguralo uredno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i time potaknula konkurentnost poduzeća, posebno malih i srednjih.

24. Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi 12. navedene direktive, zakašnjelo plaćanje predstavlja povredu ugovora koja je postala financijski privlačna dužnicima u većini država članica zbog niskih kamatnih stopa zaračunatih na zakašnjela plaćanja, odnosno njihova izostanka⁵ i/ili zbog sporih postupaka naknade štete. Zakonodavac je smatrao nužnim obrnuti taj trend i suzbiti zakašnjenje plaćanja.

25. Ta se direktiva stoga odnosi na djelotvornu zaštitu vjerovnika protiv kašnjenja u plaćanju⁶ koja nužno podrazumijeva da mu se na najsveobuhvatniji mogući način nadoknade troškovi naplate koje je imao.

26. Već bi na toj osnovi ograničenje naknade na temelju članka 6. stavka 3. Direktive 2011/7 samo na neke kategorije troškova vjerovnika bilo u suprotnosti s temeljnim pravilom da vjerovnik ima pravo na razumnu naknadu⁷ svih troškova naplate u vezi sa zakašnjelim plaćanjima.

27. U praksi takvo bi ograničenje značilo da određeni troškovi vjerovnika ne bi bili u cijelosti nadoknađeni, a što bi očito bilo u suprotnosti s ciljem Direktive da se zakašnjela plaćanja učini financijski manje privlačnima i da ih se suzbije⁸.

28. Tekst Direktive 2011/7 odražava njezin cilj.

29. U skladu s člankom 6. stavkom 1. Direktive 2011/7 vjerovnik ima pravo dobiti od dužnika minimalni fiksni iznos od 40 eura (utvrđen na 1200 čeških kruna (oko 47 eura) u češkom pravu na temelju članka 3. Vladine uredbe).

30. U skladu s člankom 6. stavkom 2. te direktive, države članice osiguravaju da fiksni iznos iz članka 6. stavka 1. navedene direktive treba platiti bez potrebe slanja požurnice, kao naknadu za vjerovnikove vlastite troškove naplate, a da se pritom ne pravi razlika među tim troškovima⁹.

5 Presuda od 16. veljače 2017., IOS Finance EFC (C-555/14, EU:C:2017:121, t. 24.)

6 U vezi s Direktivom 2000/35 vidjeti presudu od 15. prosinca 2016., Nemeč (C-256/15, EU:C:2016:954, t. 50.).

7 U uvodnoj izjavi 19. Direktive 2011/7 govori se o pravednoj naknadi.

8 Vidjeti uvodnu izjavu 12. Direktive 2011/7, *in fine*, prema kojoj Direktiva „treba uključivati [...] odredbe da se, između ostalog, isključivanje prava na naknadu troškova naplate smatra posebno nepravednim”.

9 Nasuprot onomu što bi se moglo razabrati iz uvodne izjave 20. navedene direktive jer govori o „internim troškovima” i „ostalim troškovima”, pri čemu ti pojmovi u njoj nisu definirani. Na to ću se još vratiti.

31. Vjerovnikovo pravo da ishodi povrat svojih troškova povrh fiksnog iznosa od 40 eura jasno proizlazi iz članka 6. stavka 3. Direktive 2011/7, koji predviđa naknadu za „sve [druge] troškove naplate koji prelaze taj fiksni iznos i pretrpljeni su zbog dužnikova zakašnjelog plaćanja”. Ta se naknada dakle odnosi na troškove „različite” od onih obuhvaćenih fiksnim iznosom.

32. Osim toga, članak 12. stavak 3. Direktive 2011/7, prema kojem države članice mogu zadržati ili donijeti odredbe koje su povoljnije za vjerovnika od odredaba koje su potrebne za usklađivanje s tom direktivom, treba tumačiti osobito na način da ta direktiva nije prepreka tomu da se nacionalnim propisima vjerovniku prizna fiksna naknada viša od minimalnog iznosa od 40 eura.

33. S obzirom na to, ako nacionalni zakonodavac krene tim putem, on mora utvrditi odgovarajuća detaljna pravila kao što je primjerice određivanje promjenjivog iznosa koji ovisi o iznosu potraživanja¹⁰.

2. Uvodne izjave 19. i 20. Direktive 2011/7

34. Svjestan da prema sudskoj praksi Suda „preambula akta [prava Unije] nema pravno obvezujuću snagu i da se na nju ne može pozivati ni kako bi se derogiralo same odredbe predmetnog akta ni kako bi se te odredbe tumačilo na način suprotan njihovom tekstu”¹¹, smatram svrsishodnim osvrnuti se na uvodne izjave 19. i 20. Direktive 2011/7, u kojima se pravi razlika između vrsta vjerovnikovih troškova, pri čemu se „interne” ili „administrativne” troškove izgleda ograničava na fiksnu naknadu koja bi ih trebala obuhvatiti u cijelosti, a „ostale” troškove naplate na naknadu koja prelazi 40 eura.

35. Ti su se pojmovi „interni troškovi” ili „administrativni troškovi” pojavili tijekom nastanka direktive.

36. U svojem prijedlogu Komisija se, s jedne strane, odlučila za automatsku naknadu troškova naplate koji nisu drukčije definirani, a koja se izračunava prema iznosu nepodmirenog potraživanja (i koja može iznositi do 1 % potraživanja koja su jednaka ili veća od 10 000 eura), te, s druge strane, za razumnu naknadu svih „ostalih” troškova naplate. Prema obrazloženju ta je izmjena omogućila da se „nejasan koncept ‚troškovi naplate’ zamijeni novim sustavom koji uključuje definiran iznos za nastale interne troškove naplate”¹².

37. Odbor Europskog parlamenta zadužen za ispitivanje navedenog prijedloga uveo je gornju granicu od 40 eura neovisno o iznosu nepodmirenog potraživanja zato što bi „naknada za kašnjenje u plaćanju koja nema gornju granicu i odgovara 1 % iznosa koji je jednak ili viši od 10 000 eura mogla za transakcije velike vrijednosti predstavljati znatne i neproporcionalne troškove u odnosu na stvarne troškove”¹³.

38. U svojem stajalištu u prvom čitanju Parlament je zadržao gornju granicu od 40 eura. Osim toga je naveo da se razumna naknada predviđena u članku 6. stavku 3. Direktive 2011/7 primjenjuje na druge troškove koji prelaze navedeni iznos od 40 eura. Taj navod potvrđuje činjenicu da se fiksni iznos od 40 eura ne odnosi na potpunu naknadu za „interne” ili „administrativne” troškove naplate. Međutim,

¹⁰ To je slučaj s Irskom čije nacionalno zakonodavstvo (Statutory Instrument No. 580/2012 – European Communities (Late Payment in Commercial Transactions) Regulations 2012 (Zakonski instrument br. 580/2012 – Europska unija (kašnjenje u plaćanju u poslovnim transakcijama) Uredba iz 2012.) predviđa fiksni iznos od 40 eura ako je nepodmireni iznos niži od 1000 eura, fiksni iznos od 70 eura ako se nepodmireni nalazi između 1000 i 10 000 eura i fiksni iznos od 100 eura ako je nepodmireni iznos viši od 10 000 eura.

¹¹ Presuda od 19. lipnja 2014., *Karen Millen Fashions* (C-345/13, EU:C:2014:2013, t. 31.)

¹² Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama, 2009/0054(COD), str. 7. Osim toga, „preinakom Direktive [2000/35] nastoji se poboljšati djelotvornost i ekonomičnost pravnih sredstava u slučaju kašnjenja u plaćanju i to dodavanjem odredaba kojima se daje pravo na naplatu nastalih administrativnih troškova i na dobivanje naknade za interne troškove povezane s kašnjenjem u plaćanju” (vidjeti navedeni prijedlog direktive, str. 5.).

¹³ Izvješće o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama, A7-0136/2010, str. 21.

Parlament je također taj koji je u svojem stajalištu u prvom čitanju iznio zamisao, sadržanu u uvodnoj izjavi 19. navedene direktive, prema kojoj je namjena fiksne naknade ograničiti interne ili administrativne troškove naplate, kao što je također predložio (vidjeti uvodnu izjavu 20. navedene direktive) da se pravo na plaćanje fiksnog iznosa tiče *internih* troškova naplate¹⁴.

39. Ti su pojmovi stoga bili uneseni u uvodne izjave 19. i 20. Direktive 2011/7, što može navesti na zaključak da su „ostali” troškovi spomenuti u članku 6. stavku 3. navedene direktive „vanjski” troškovi i to tim više što se i u uvodnoj izjavi 20. i članku 6. stavku 3. navedene direktive spominju troškovi koje je vjerovnik pretrpio jer se savjetovao s odvjetnikom ili angažirao agenciju za naplatu dugova, to jest koristio se uslugama „izvan” poduzeća.

40. Više me argumenata navodi na to da ne prihvatim zaključak prema kojem navedena direktiva uvodi razlikovanje troškova vjerovnika, i to na „interne” ili „administrativne” koje treba pokriti samo fiksnom naknadom te „ostale”¹⁵ (ili „vanjske”) koje treba pokriti dodatnom (razumnom, kako je navedeno u članku 6. stavku 3. Direktive 2011/7) naknadom¹⁶.

41. Prije svega, tih pojmova nije bilo u Direktivi 2000/35, koja je u članku 3. stavku 1. točki (e) predviđala da je vjerovnik „ovlašten tražiti razumnu naknadu od dužnika za sve troškove koji su nastali zbog dužnikovog kašnjenja s plaćanjem” (moje isticanje). No, Direktiva 2011/7 koja je zamijenila Direktivu 2000/35 imala je za cilj osnažiti borbu protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama, a nikako otežati naknadu vjerovnika.

42. Potom, razlikovanje troškova vjerovnika nema nikakvog uporišta u tekstu članka 6. Direktive 2011/7. Prema članku 6. stavku 1. te direktive, fiksni iznos jest minimum. Prema članku 6. stavku 2. navedene direktive, taj iznos treba platiti kao naknadu za vjerovnikove troškove i to bez potrebe slanja požurnice. Prema članku 6. stavku 3. iste direktive, vjerovnik može dobiti „ostale” troškove (to jest različite od onih obuhvaćenih fiksnim iznosom) tako da zahtijeva njihovu „razumnu naknadu”.

43. Osim toga, kao što to ističe češka vlada, troškovi se ne mogu razlikovati niti na temelju toga što se primjera radi nabrajaju troškovi koje vjerovnik može iskazati u skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive 2011/7. Naime, tim se nabrojanjem unesenim u tekst Direktive na temelju amandmana Parlamenta samo željelo objasniti o kojim troškovima može biti riječ¹⁷, a ne izmijeniti temeljno pravilo koje se do tada primjenjivalo na osnovi Direktive 2000/35, to jest da vjerovnik ima pravo na razumnu naknadu svih troškova. Možda je taj primjer odraz presude od 10. ožujka 2005., QDQ Media (C-235/03, EU:C:2005:147) (vidjeti točke 19. i 21. ovog mišljenja).

44. Naposljetku, razlikovanje troškova dovelo bi osim toga do paradoksa. Smatram (kao i češka vlada) da bi u slučaju kašnjenja u plaćanju vjerovnik tada mogao po osnovi naplate svojeg potraživanja uz pomoć pravника u svojem poduzeću dobiti samo fiksnu naknadu od 40 eura, čak i ako bi bio u mogućnosti dokazati da su njegovi troškovi bili zapravo veći. S druge strane, u slučaju korištenja usluga vanjskog odvjetnika, razumna naknada svih troškova bila bi moguća u iznosu koji prelazi fiksnih 40 eura po osnovi internih troškova vjerovnika. Takvo bi tumačenje dovelo dakle do neopravdane razlike u postupanju s usporedivim situacijama. Osim toga, takvo bi tumačenje

14 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno 20. listopada 2010. radi donošenja direktive 2011/.../EU Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama (preinačena), EP-PE_TC1-COD(2009)0054.

15 U drugim se jezičnim verzijama uvodne izjave 20. ne koristi riječ „ostali”, već kao verzija na nizozemskom jeziku riječ „overige”, verzija na talijanskom jeziku riječ „restanti” i verzija na španjolskom jeziku riječ „demás”, a što ne upućuje ni na kakvu razliku u vrsti troškova. Druge jezične verzije teksta Direktive ne suprotstavljaju jedne troškove „ostalim” troškovima. Verzija na engleskom jeziku koristi riječ „any”, verzija na talijanskom jeziku „ogni”, verzija na nizozemskom jeziku riječ „alle”, verzija na španjolskom jeziku riječ „todos” i verzija na grčkom jeziku riječ „οποιαδήποτε”. Te se jezične verzije u znatno većoj mjeri nego riječ „ostali” odnose na sve troškove ili na svaki od njih.

16 Češka vlada i Komisija također se protive tom razlikovanju troškova jer bi svaki od njih podlijebao različitom sustavu, što bi dovelo do neopravdanih diskriminacija.

17 Vidjeti amandmane od 15. listopada 2010. koje je podnio Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (dokument Parlamenta br. A7-0136/2010; vidjeti amandman br. 30.).

potaknulo vjerovnika da se u praksi koristi vanjskim uslugama odvjetnika umjesto usluga vlastitih pravnika koje su obično jeftinije. Drugim riječima, razlikovanje troškova moglo bi dovesti do umjetnog i neopravdanog povećanja potraživanja na koja se kašnjenja u plaćanju odnose, ili čak do prekomjerne naknade.

45. Zaključno, smatram da su troškovi iz članka 6. stavka 3. Direktive 2011/7 troškovi „različiti” od onih obuhvaćenih fiksnim iznosom i da se stoga vjerovniku svakako mogu nadoknaditi „interni” ili „administrativni” troškovi, ako prelaze taj iznos.

46. Štoviše, fiksni iznos od 40 eura treba platiti a da nije nužno opravdati nastale troškove („bez potrebe slanja požurnice”, u skladu s člankom 6. stavkom 2. Direktive 2011/7), neovisno o tome jesu li oni „interni”, i to obrnuto nego u slučaju ostalih iznosa koje treba opravdati.

47. S tim u vezi, u Direktivi 2011/7 ne pojašnjava se detaljnije na koji način vjerovnik treba nakon dužnikova kašnjenja u plaćanju potraživati i opravdati troškove naplate koji su nastali iznad fiksnog iznosa od 40 eura i za koje mu je člankom 6. stavkom 3. te direktive osigurano pravo na naknadu. Donošenje tih detaljnih pravila prepušteno je ocjeni nacionalnog zakonodavca koji u skladu s člankom 12. stavkom 3. Direktive 2011/7 može „zadržati ili donijeti odredbe koje su povoljnije za vjerovnika od odredaba koje su potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom”.

V. Zaključak

48. Zbog tih razloga predlažem Sudu da na prethodno pitanje koje je uputio Okresní soud v Českých Budějovicích (Općinski sud u Českim Budějovicama, Češka Republika) odgovori na sljedeći način:

Članak 6. stavke 1. i 3. Direktive 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama treba tumačiti na način da vjerovnik ima pravo dobiti od dužnika fiksni iznos od 40 eura kao i povrat svih troškova naplate koji su nastali nakon dužnikova kašnjenja u plaćanju, ali samo za dio tih troškova koji prelazi navedeni fiksni iznos od 40 eura.